dimarts, 24 de febrer de 2026

La internacionalització a les universitats, en detriment del català

Un estudi de la UdL alerta de la seua davallada en màsters i doctorats

La internacionalització universitària, associada gairebé automàticament a l'ús de l'anglès, no és neutra des del punt de vista lingüístic. Aquest procés pot acabar afavorint llengües ja dominants i arraconant les llengües pròpies, especialment en els estudis de postgrau i en la recerca. Així ho posa de manifest un estudi sobre l'impacte creixent de l'anglès en les llengües locals, especialment a les universitats catalanes, del professor de la Universitat de Lleida (UdL), Enric Llurda.

Docència en anglès a la UdL. FOTO: Premsa UdL

L'estudi ofereix un model per entendre l'espai que ocupa cadascuna de les tres llengües (català, castellà i anglès) i examina com el català resisteix parcialment la doble pressió del castellà i de l'anglès en un context de creixent internacionalització de l'educació superior. D'una banda, el català predomina en els graus, però perd presència en màsters i, especialment, en doctorats, on l'anglès i el castellà són de bon tros les llengües més utilitzades.

"Quan una universitat intenta esdevenir 'local' i internacional alhora, el resultat és un augment del castellà i una disminució del català, que es fa molt evident en màsters i doctorats. Com més alt és el nivell acadèmic dels estudis, més internacionalitzat és el mercat educatiu i, en aquest context, el castellà es manté i es consolida i l'anglès experimenta una enorme progressió en detriment del català", explica Llurda.

A tall d'exemple, a la UdL, el català és la llengua més utilitzada en docència, tot havent passat d'un 67,6% el curs 2007-08 a un 74,7% el 2021-22. Tot i que continua sent dominant respecte el castellà i l'anglès, el seu ús disminueix en els màsters i els doctorats. Aquesta davallada s'aguditza en la llengua emprada en les tesis doctorals, on el català queda relegat a la tercera posició —amb un 15% de les tesis escrites— respecte el castellà i l'anglès, ambdós amb més d'un 40% de les tesis, segons dades del curs 2020-2021.

Davant d'aquesta realitat, l'estudi alerta que calen polítiques lingüístiques específiques —certificació del català per part del professorat, disseny d'espais d'exclusivitat per a la llengua minoritzada, millorar la consciència lingüística, etc.— perquè la internacionalització no consolidi el castellà i l'anglès com a llengües útils i deixi el català en una posició secundària.

El seu autor també hi qüestiona una visió simplista de la docència en anglès com a solució automàtica per millorar la qualitat o la projecció internacional de les universitats, i defensa enfocaments més realistes basats en la comunicació efectiva, el plurilingüisme sostenible i el reconeixement del valor social i acadèmic de les llengües locals. "A vegades es dediquen esforços excessius a replicar models d'anglès que impliquen sacrificis importants per part del professorat i de l'alumnat i que poden afectar negativament al rendiment acadèmic, en lloc de centrar-se en millorar la competència comunicativa de l'alumnat i en integrar les comunitats local i internacional promovent la comprensió i la comunicació mútues", afegeix.

"Preservar l'ecologia de les llengües minoritàries és un repte clau en un món que cada cop és més global i homogeni. Els parlants d'aquestes llengües no poden fer els ulls grossos a l'expansió de l'anglès i han d'afrontar la seua propagació com a una porta d'entrada a la comunicació global, però tenint en compte el seu potencial per eliminar la diversitat lingüística i cultural al món", afirma Llurda.

L'estudi, publicat a la revista científica internacional *World Englishes*, situa el cas català dins d'un debat internacional més ampli sobre globalització, poder lingüístic i diversitat, i ofereix claus per repensar el paper de les universitats en la protecció —o l'erosió— de les llengües minoritzades.

M É S I N F O R M A C I Ó :

The impact of English on local languages: The case of Catalan universities [https://repositori.udl.cat/items/9382e4a2-546a-4cba-bf54-4e4e84a190c0]